

หลักสูตรการทำผ้าซิ่นจากหวายเทียม จำนวน ๓๕ ชั่วโมง
ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอพนมสารคาม

ความเป็นมา

ตามนโยบาย กรมส่งเสริมการเรียนรู้ มีนโยบายมุ่งเน้นการจัดการศึกษาอาชีพเพื่อการมีงานทำอย่างยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาอาชีพการมีงานทำใน ๕ กลุ่มอาชีพประกอบด้วยอาชีพเกษตรกรรม อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ความคิดสร้างสรรค์กลุ่มอำนวยการและอาชีพ เฉพาะทางที่สอดคล้องกับศักยภาพของแต่ละพื้นที่ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ความสามารถ เจตคติที่ดี ต่อการประกอบอาชีพและทักษะที่พัฒนาขึ้น ไปใช้ประโยชน์ในการสร้างรายได้ ศูนย์ส่งเสริมการเรียนรู้อำเภอพนมสารคาม เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และ เป็นภารกิจที่สำคัญของสถานศึกษาในสังกัดที่มุ่งส่งเสริมให้ประชาชนได้มีโอกาสเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต จึงจัดวิชาชีพการทำผ้าซิ่นจากหวายเทียม เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการนำความรู้ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพและใช้ในชีวิตประจำวันได้

สอดคล้องตามนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงาน กรมส่งเสริมการเรียนรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗ ๓. ส่งเสริมและสนับสนุนการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ตลอดชีวิต ข้อที่ ๓.๔ จัดให้มีการฝึกอบรมอาชีพในชุมชน เพื่อเป็นการเสริมสร้างทักษะใหม่ (New Skill) เพิ่มสมรรถนะ (Upskill) หรือทบทวนทักษะ (Reskill) ให้แก่ประชาชน ๓.๕ ส่งเสริม สนับสนุน สร้างโอกาสให้เกิด Soft Power

การสานผ้าซิ่นมีมานานตั้งแต่สมัยสุโขทัยโดยเริ่มจากการนำวัสดุใกล้ตัว เช่น ต้นหวายหรือไม้ไผ่มาดัดแปลงเป็นภาชนะครอบอาหาร เพื่อป้องกันฝุ่นผงและแมลงต่างๆ เป็นการทำเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของมนุษย์ในด้านการเก็บรักษอาหารให้สะอาดไม่มีสิ่งสกปรก ในปัจจุบันสามารถผลการใช้ผ้าซิ่นในชีวิตประจำวันเป็นจำนวนมากเพราะเป็นวัสดุจากธรรมชาติและหาซื้อได้ง่ายไม่ทำลายสิ่งแวดล้อมให้เสียหาย การใช้ผ้าซิ่นประยุกต์จากเส้นหวายเทียมเป็นการช่วยอุดหนุนรายได้ให้คนในตำบลและคนประกอบอาชีพอีกด้วย

ปัจจุบันนิยมนำเส้นหวายเทียมมาประยุกต์ใช้ในการสานแทนวัสดุที่ได้จากธรรมชาติ เช่น หวาย หรือ ไม้ไผ่ เพราะมีความคงทนและง่ายต่อการเก็บรักษา การจักสานผลิตภัณฑ์จากเส้นหวายเทียม เช่น การทำกระเป๋าหวายเทียม การทำตะกร้าหรือผ้าซิ่น รวมถึงการสานอุปกรณ์เครื่องใช้ต่าง ๆ จากเส้นหวายเทียม เช่น กล้องทึบซู้ กล้องปากกา กล้องดินสอ เป็นอาชีพอิสระที่กำลังอยู่ในความสนใจ ของคนหลาย ๆ คน เนื่องจากการจักสานเป็นภูมิปัญญาที่เป็นพื้นฐานของสังคมไทยซึ่งสืบทอดมาจากบรรพบุรุษ โดยในอดีตได้มีการใช้ไม้ไผ่ ใบจาก ใบลาน หวาย มาทำตะกร้า กระบุง หรือของใช้สอยในครัวเรือนเป็นจำนวนมาก แต่เนื่องจากยุคสมัยเปลี่ยนไปรูปแบบการใช้งาน หรือรูปแบบผลิตภัณฑ์ ย่อมต้องมีการปรับเปลี่ยนให้รับกับความเปลี่ยนแปลง จึงมีการปรับใช้หวายเทียมเส้น ซึ่งมีสีนวลสวยงาม มีความคงทน และสามารถดัดแปลงให้มีรูปทรงที่หลากหลาย

หลักการของหลักสูตร

การจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนา อาชีพเพื่อการมีงานทำ กำหนดหลักการไว้ดังนี้

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่างๆ ๕ ด้าน ได้แก่ ศักยภาพของทรัพยากรธรรมชาติในแต่ละพื้นที่ ศักยภาพของพื้นที่ ตามลักษณะภูมิอากาศ ศักยภาพภูมิประเทศและทำเลที่ตั้ง ของแต่ละประเทศ ศักยภาพของศิลปะ วัฒนธรรม ประเพณี และวิถีชีวิตของแต่ละพื้นที่และศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ในแต่ละพื้นที่

๒. มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพและการมีงานทำอย่างมีคุณภาพทั้งถึงและเท่าเทียมกัน สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง และเป็นบุคคลที่มีวินัยเตรียมไปด้วยคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึกความรับผิดชอบตนเอง ผู้อื่น และสังคม

๓. ส่งเสริมให้มีความร่วมมือในการดำเนินงานร่วมกับภาคีเครือข่าย

๔. เน้นการฝึกปฏิบัติจริงเพื่อให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ และสามารถนำไปประกอบอาชีพให้เกิดรายได้ที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืนในอาชีพ ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนความรู้และประสบการณ์เข้าสู่หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน

จุดมุ่งหมาย

๑. ผู้เรียนเห็นช่องทางในการนำไปประกอบอาชีพ
๒. ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถและมีทักษะในการทำอาชีพจากหยาบเทียม
๓. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้ และทักษะไปต่อยอดอาชีพเดิม สร้างรายได้ และสามารถประกอบอาชีพใหม่ได้

เป้าหมาย

๑. กลุ่มแม่บ้านตำบลเขาหินซ้อน

ระยะเวลา

ภาคทฤษฎี จำนวน ๑๐ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ จำนวน ๒๕ ชั่วโมง

โครงสร้างหลักสูตร

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
๑.	ช่องทางการประกอบอาชีพ การสานฝาชีจาก หวายเทียม	๑.๑ อธิบายความเป็นมา ความสำคัญของการสาน ฝาชีจากหวายเทียม ๑.๒ อธิบายความเป็นไป ได้ในการสานฝาชีจาก หวายเทียม ๑.๓ อธิบาย ข้อมูลที่	๑.๑ ความเป็นมาและ ความสำคัญของการสาน ฝาชีจากหวายเทียม ๑.๒ ความรู้เบื้องต้นของ การสานฝาชีจากหวาย เทียม ๑.๒.๑ ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับอาชีพจากผู้รู้	๑. วิทยากรบรรยายให้ ความรู้ ความเป็นมาและ ความสำคัญของการสานฝา ชีจากหวายเทียม ๒. วิทยากรบรรยายให้ ความรู้เบื้องต้นการสานฝาชี จากหวายเทียม ๓. วิทยากรและผู้เรียน	๑	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		เกี่ยวข้องกับอาชีพการ สานฝาชีจากหวายเทียม	ผู้ประกอบการในชุมชน ๑.๒.๒ ความต้องการของ ตลาด ๑.๒.๓ การลงทุน ๑.๒.๔ กระบวนการผลิต การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ๑.๓ ทิศทางการประกอบ อาชีพ	ร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบ วิธีการและแนวทางการ ประกอบอาชีพ		
๒.	ทักษะการ ประกอบอาชีพ การสานฝาชีจาก หวายเทียม	๒.๑ ขั้นตอนการเตรียม วัสดุอุปกรณ์ ๒.๒ ขั้นตอนการฝึก ทักษะการทำฝาชี ประยุกต์จากเส้นหวาย เทียม ๒.๓ การออกแบบฝาชี จากหวายเทียมลวดลาย ต่าง ๆ เช่น - ลายเหลี่ยม -ลายกลม ๒.๔ ฝึกทักษะการสาน	๒.๑ วิทยากรบรรยาย ความรู้ ๒.๒ ฝึกทักษะการสานฝา ชีจากหวายเทียม ๒.๓. วิทยากรให้ความรู้ วิธีการออกแบบการสาน ฝาชีจากหวายเทียม รูปแบบต่าง ๆ เช่น - ลาย เหลี่ยม -ลายกลม ๒.๔ ฝึกทักษะการสาน	๑. ผู้เรียนฝึกทักษะการ ประกอบอาชีพการสานฝาชี จากหวายเทียม รูปแบบต่าง ๆ ๒. วิทยากรและผู้เรียน ร่วมกันซักถามแลกเปลี่ยน เรียนรู้	๕	๒๕
๓.	๑. การออกแบบ สินค้าพร้อมบรรจุ ภัณฑ์และการ จำหน่าย	๑. เพื่อให้ผู้เรียนสามารถ ออกแบบโลโก้ และบรรจุ ภัณฑ์ได้ ๒. เพื่อให้ผู้เรียนบอกถึง คุณธรรมในการประกอบ อาชีพของตนเองได้	๑. ความสำคัญของการ ออกแบบสินค้า พร้อม บรรจุภัณฑ์ และการ จำหน่าย ๒. ช่องทางในการจัด จำหน่ายสินค้า ๓. คุณธรรมในการ ประกอบอาชีพ	๑. วิทยากรบรรยาย ๑.๑ ความสำคัญของการ ออกแบบสินค้า บรรจุภัณฑ์ และการจำหน่ายเพื่อให้ ความน่าเชื่อถือชัดเจน สวยงาม จัดจำได้ง่าย ๑.๒ วิธีการเลือกบรรจุภัณฑ์ เพื่อยืดอายุของผลิตภัณฑ์ สามารถเก็บไว้ได้นาน ๑.๓ คุณธรรมในการ ประกอบอาชีพ	๒	-
๔.	การบริหารจัดการ ในการประกอบ อาชีพ	๑. สามารถคำนวณ ต้นทุนกำไรในการ ประกอบอาชีพได้	๑. การคำนวณต้นทุน กำไรในการประกอบ อาชีพ ๒. เทคนิคการขาย สินค้า	๑. จัดให้ผู้เรียนดำเนินการ คิดต้นทุนการผลิต การ กำหนดราคาขาย การ ส่งเสริมการขาย การ	๒	-

ที่	เรื่อง	จุดประสงค์การเรียนรู้	เนื้อหา	การจัดกระบวนการเรียนรู้	จำนวนชั่วโมง	
					ทฤษฎี	ปฏิบัติ
		๒. เข้าใจเทคนิคการขาย สินค้าหน้าร้าน/ออนไลน์ ๓. มารณำความรู้ไปใช้ ในชีวิตประจำวัน	หน้าร้านออนไลน์ ๓. การนำความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันลด รายจ่าย/เพิ่มรายได้	กระจายสินค้า ๒. เทคนิคการขายสินค้า หน้าร้าน/ออนไลน์ ๓. จัดให้ผู้เรียนศึกษาการ นำ ความรู้ไปใช้ใน ชีวิตประจำวันเพื่อลด รายจ่าย/เพิ่มรายได้		

สื่อการเรียนรู้

- ๑. วัสดุอุปกรณ์ในการฝึก
- ๒. ใบความรู้/แผ่นพับ
- ๓. วิทยากร

การวัดและประเมินผล

- ๑. การสังเกตพฤติกรรมมีส่วนร่วม
- ๒. การประเมินผลการปฏิบัติได้จริง
- ๓. การประเมินผลงานในเชิงประจักษ์

เกณฑ์การจบหลักสูตร

- ๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกวารอยละ ๙๐
- ๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกวารอยละ ๖๐
- ๓. มีผลงานการประเมินทดสอบที่มีคุณภาพตามหลักเกณฑ์การสานฝ่าชีจากหวายเทียม